यादृशी वदनच्छाया दृश्यते तव वानर।
गृहीतो ऽसि विकालेन यः परैति स जीवति ॥७४॥

कथा चक्रधर आह। कथमेतत्। सो ऽब्रवीत्। अस्ति कस्मिंश्चित्
॥११॥ पुरे भद्रसेनो नाम राजा। तस्य सर्वलक्षणसम्पूर्णा रत्नवती नाम
५ कन्यास्ति। तां च कश्चिद्राक्षसो हर्तुमिच्छति। रात्रावागत्य नित्यमे
वोपभुंक्ते। परं कृताङ्गरक्षापरिवेशां तां हर्तुं न शक्नोति। सा च त
त्सुरतसमये राक्षससान्निध्यजामवस्थां कम्पज्वरादिभिरनुभवति। एवम
तिक्रमति काले कदाचित् स राक्षसो गृहकोणे स्थितो राजदुहितुरा
त्मानमदर्शयत्। ततः सा स्वसखीमुवाच। सखि पश्य विकालसमये
१० राक्षसो ऽयं नित्यमेवागत्य मां कदर्थयति। तदस्ति किञ्चिदस्य दुरात्मनः
प्रतिषेधविधानं। तच्छ्रुत्वा राक्षसो व्यचिन्तयत्। नूनं यथाहं तथान्यः
कश्चिद्विकालनामास्या हरणाय नित्यमेवागच्छति। परं सो ऽप्येनां
हर्तुं न शक्नोति। तत् तावदहमश्वमध्यस्थो निरीक्षे किंरूपः किम्प्र
भावश्च स इति। तथानुष्ठिते निशीथसमये राज्ञो गृहे कश्चिदश्वापहा
१५ रकः प्रविष्टः। स च सर्वानश्वानवलोक्य तं राक्षसाश्वं शुभतरं दृष्ट्वा
खलीनं तन्मुखे निधाय समारूढः। एतस्मिन्नन्तरे राक्षसश्चिन्तयामास।
नूनं स एष विकालनामा मां दुष्टं मत्वा कोपान्निहन्तुमभ्यागतः। तत्
किं करोमि। एवं चिन्तयन् सो ऽश्वापहारकेण कशाघातेन ताडितः।
अथासौ भयत्रस्तमनाः प्रधावितुमारब्धः। चौरो ऽपि दूरं गत्वा खली
२० नाकर्षणेन तं स्थिरीकर्तुमारेभे। तद्यदि वाजी भवति तदा खलीनं
गणयति। स तु केवलं वेगाद्वेगं गच्छति। अथ तथावगणितखली
नाकर्षणमवलोक्य चौरश्चिन्तयामास। अहो नैवंविधा वाजिनो भव
न्ति। तन्नूनमेतेनाश्वरूपेण राक्षसेन भाव्यं। तद्यदि कश्चित् पांशुलं
भूतलमवलोकयामि। तत्रात्मानं पातयामि। नान्यथा मे जीवितव्य
२५ मस्ति। इत्येवं चिन्तयत इष्टदेवतामनुस्मरतो ऽश्वापहरकस्य सो ऽश्व